

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Forhen-værende med meninger

Heinrich Schultz og Jon Hardon Hansen har en fortid som formænd for SSF, men deres meninger er bestemt ikke fortid.

Folketinget gratulerer

Formanden for Folketinget Henrik Dam Kristensen lykønsker SSF med de 100 år; og flere andre venner nordfra også.

Forbundsregeringens tillykke

Forbundsregeringens mindretalskommitterede prof. dr. Bernd Fabritius – og andre tyske politiske venner ønsker tillykke med de 100 år.

Læs mere på KONTAKT side 2+3

Læs mere på KONTAKT side 4+5

Læs mere på KONTAKT side 6+7

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Gitte Hougaard-Werner, SSFs formand.

(Foto: SSF)

Hjerteligt tillykke, SSF!

Kære alle

Hjerteligt tillykke med fødselsdagen – til SSF. Det vil sige til medlemmerne, til vores mange ildsjæle, til de ansatte og til vores mange venner. Og et stort tillykke til hele mindretallet.

Som bekendt blev vi ikke stemt "med hjem" i 1920. Det havde de dansk-sindede dengang ellers kæmpet for og indtil det sidste håbet på. Skuffelsen må have været stor dengang. Grænsen var en kendsgerning, men i stedet for at resignere, vendte skuffelse og vrede sig til handlekraft. De dansksindede fandt hurtigt frem til, at der var behov for at organisere sig. Der var brug for egne skoler, kulturforeninger og menigheder.

FORENE KRÆFTER

Ud fra det blev "Den slesvigske Forening", der senere blev til Sydslesvigsk Forening, grundlagt den 26. juni 1920. Formålet var at forene de danske kræfter og at varetage deres interesser. De skulle have mulighed for at fastholde og udleve dansk sprog og kultur – også i en tysk omgivelse og under tysk styre. Det behov er der også i dag. Vi har fortsat brug for en egen dansk kulturel hovedorganisation, og jeg er stolt af, at SSF – og dermed I alle - også i dag, 100 år efter grundlæggelsen, påtager sig opgaven og det store ansvar, der følger med den.

For os er det danske stadig det centrale i vores arbejde. Vi skal værne om dansk sprog og kultur. Det er der ingen tvivl om hos os i SSF.

Når det er sagt, skal vi dog også huske på, at tiderne har forandret sig.

BROGET FLOK

Medlemmerne af det danske mindretal er i dag en broget flok. Vi rummer alt fra tilflyttere, familier med dybe rødder i mindretallet samt dem, der vælger det danske og det danske mindretal for første gang. Tilgangen er præget af mange forskellige og personlige forhold. Derfor er det så vigtigt, at vi holder fast i det, der forener os - nemlig bekendelsen til det danske og det danske mindretal. Men forandringerne i samfundet betyder også, at forventningerne blandt medlemmerne er meget forskellige. Mens nogle lever et meget udpræget mindretalsliv med stort aktivitetsniveau og engagement, vælger andre til og fra efter eget behov. Tiderne, hvor det for det store flertal af medlemmerne var en selvfølge at engagere sig i foreningerne, har forandret sig. Det skal vi forholde os til.

tal er i dag en broget flok. Vi rummer alt fra tilflyttere, familier med dybe rødder i mindretallet samt dem, der vælger det danske og det danske mindretal for første gang. Tilgangen er præget af mange forskellige og personlige forhold. Derfor er det så vigtigt, at vi holder fast i det, der forener os - nemlig bekendelsen til det danske og det danske mindretal. Men forandringerne i samfundet betyder også, at forventningerne blandt medlemmerne er meget forskellige. Mens nogle lever et meget udpræget mindretalsliv med stort aktivitetsniveau og engagement, vælger andre til og fra efter eget behov. Tiderne, hvor det for det store flertal af medlemmerne var en selvfølge at engagere sig i foreningerne, har forandret sig. Det skal vi forholde os til.

FORPLIGTEDE

Personligt mener jeg, at vi hver især er forpligtet til at engagere os. Ikke mindst af respekt for de mange generationer, der før os har kæmpet for mindretallets og danskhedens overlevelse og eksistens syd for grænsen. Vi har et ansvar for at fortsætte dette arbejde, til fortsat at formidle dansk sprog og kultur og til at sikre forudsætningerne for det folkelige arbejde. Det folkelige og kulturelle arbejde er en af vores kerneopgaver. Vi skal styrke sammenholdet blandt medlemmerne. Derfor skal vi også overveje, hvordan vi får alle med.

SAMLINGSPUNKT

SSF skal fortsat være samlingspunkt. Vi skal styrke følelsen af medejerskab. Det skal være sjovt at være med, men samtidig skal vi gøre medlemmerne bevidste om det store historiske ansvar, der ligger i det dan-

ske arbejde i Sydslesvig. Som mindretal lever vi med to sprog og med to kulturer. Hos os her i det dansk-tyske grænseland heldigvis på en fredelig måde. Sådan har det ikke altid været, og vi må aldrig glemme, at det gode naboskab hurtigt kan sættes på spil igen. Det betyder ikke, at vi skal give afkald på vores sindelag. Vi står fast og holder fast i det danske – som i 1920 – men samtidig er vi en del af det omgivende tyske samfund.

KÆRLIGHEDEN

At pleje kærligheden til dansk sprog, kultur og identitet er mindretallets opgave og mission. Ikke i fjendskab over for det tyske, men fordi det nu engang er det danske, der er mindretallets eksistentielle grundvilkår. Ingen af os kan sige noget om, hvordan udviklingen fortsætter, eller noget om, hvor vi befinder sig om 100 år. Mindretallet og SSF er opstået af en tid med krig og ufred, men vi er gået fra fjendskab til venskab – uden at give afkald på vores danske sindelag, vores sprog og kultur eller på vores kærlighed til Danmark. Den kurs skal vi holde fast i, sætte alle sejl til – og alligevel være nysgerige på fremtiden. Tillykke med de første 100 år!

Gitte Hougaard-Werner,
SSFs formand

I bliver ikke glemt

I anledning af 100-års-jubilæet for det danske mindretal og Sydslesvigsk Forening, sender jeg min hilsen til alle danske i Sydslesvig. År 2020 er blevet ganske anderledes end vi havde troet – og ønsket. Jeg håber og tror, at jubilæet alligevel kan fejres på behørig vis. I kan noget specielt i grænselan-

det. Den ånd, stolthed og rummelighed, som trives her skal I være stolte af. I er ikke blevet glemt, og I vil heller ikke blive glemt.

Mette Frederiksen,
Statsminister

Mette Frederiksen, Statsminister

(Foto: Steen Brogaard)

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

- Jeg vil ønske mig, at strukturdebatten for guds skyld endelig finder en lykkelig afslutning, lyder det fra Heinrich Schultz. (Fotos: SSF/Tim Riediger)

- Mindretallet skal holde fast i det danske frem for noget dansk-tysk, mener Jon Hardon Hansen.

Tidligere formænd ser tilbage

De tidligere formænd Jon Hardon Hansen og Heinrich Schultz har sammenlagt stået i spidsen af SSF i 22 af foreningens 100 år. De ser tilbage på en tid med mange spændende mennesker og på historiske begivenheder. Tiden ved roret af mindretallets kulturelle hovedorganisation husker begge som noget helt særligt.

- For mig har SSF altid været den forening, som skal stå for at samle mindretallet under ét tag. Sammen med SSW varetager SSF mindretallets interesser. Vi skal sikre, at vi kan dyrke dansk sprog og kultur. Et medlemskab i SSF hører for mig helt naturligt sammen med bekendelsen til det danske, siger Jon Hardon Hansen. Han var SSF-formand i perioden fra 2013 til 2019, og han er en af tre nulevende tidligere SSF-formænd. I anledning af SSFs 100 års jubilæum har Kontakt mødt to af dem. Dieter Paul Küssner, der var formand i tiden fra 2003 til 2013, var desværre forhindret, men hans forgænger, Heinrich Schultz, mindes sammen med Jon Hardon Hansen, hvordan det var at stå i spidsen for en organisation som SSF.

VILLE FORANDRE

- Jeg ville forandre noget. Det motiverede mig. Jeg har altid ment, at hvis man vil forandre noget, bliver man nødt til at være aktiv, siger Heinrich Schultz.

Han var formand i perioden 1987 til 2003. En tid, hvor forholdet mellem flertal og mindretal - og forholdet mellem det danske og det tyske mindretal - var meget anderledes end i dag.

- Jeg kan for eksempel huske, at det vakte stor harme, da Hans Heinrich Hansen skulle holde talen ved Dybbøl i 1995. Han var den første BDN-formand, der skulle tale dér, og jeg mindes, at nogle på dansk side endda overvejede, om de skulle boykottere at deltage som fanebærere. På samme måde var der - også indenfor

mindretallet - stor forargelse over min tale samme dag, husker Heinrich Schultz.

Ved markeringen af 75 års dagen for grænsedragningen havde han udtalt, at mindretallet skulle være glad for, at grænsen ligger der, hvor den ligger nu.

Det blev af mange tolket som et afstandtagen fra genforeningshåbet. Flere af mindretallets ledere protesterede åbent mod Heinrich Schultz' udsagn.

OVERSØ

Men modstanden var også stor, da han som første repræsentant for mindretallet deltog ved Oversø-marchen. Dengang var modstanden så stor, at SSFs hovedstyrelse forbød ham at deltage som formand. Heinrich Schultz gik alligevel. Alene og som privatperson.

- Dengang var mindretallet ikke helt klar endnu. Men nogle gange bliver man nødt til at gøre de rigtige ting - trods modstand, vurderer Heinrich Schultz.

I Jon Hardon Hansens tid var forholdet til flertallet og til nordslesvigerne helt anderledes.

I DIALOG

- Jeg har nydt godt af Heinrichs arbejde, som Dieter jo fortsatte. Vi skal være i tæt dialog med flertalsbefolkningen og den har de to ført. De har været åbne, og det er der kommet meget godt ud af. For mig var det imponerende at opleve, hvordan Dronningen ved besøget i september inddrog Slesvig-Holstens ministerpræsident. Han er blevet til vores ministerpræsident, og jeg er glad for, at SSW fornyelig erklærede i fremtiden også at ville gå ind i koalitionsforhandling med CDU, siger Jon Hardon Hansen.

(fortsættes næste side)

Formænd og "generaler" for Den slesvigske Forening/Sydslesvigsk Forening

FORMÆND

1920-1940	Ernst Christiansen
1940-1945	fællesråd (Cornelius Hansen, I.C. Møller, Bernhard Hansen, Tage Jessen og L.P. Christensen)
1945-1946	Samuel Münchow
1946-1946	I.C. Møller
1946-1949	Cornelius Hansen
1949-1957	Niels Bøgh-Andersen
1957-1964	Hermann Tychsen
1964-1965	Niels Bøgh-Andersen
1965-1977	Ernst Meyer
1977-1987	Ernst Vollertsen
1987-2003	Heinrich Schultz

2003-2013	Dieter Paul Küssner
2013-2019	Jon Hardon Hansen
2019-	Gitte Hougaard-Werner

GENERALSEKRETÆRER

1945-1956	Frants Thygesen
1956-1982	Hans Ronald Jørgensen
1982-1989	Karl Kring
1989-1990	Ernst Ballowitz
1990	Marianne Wulf (konst.)
1990-2000	Gert Wiencke
2001-	Jens A. Christiansen

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Mødet med menneskene er noget helt særligt

Et formandskab i SSF er forbundet med utallige møder og en del rejseaktiviteter. Sådan er det i dag, og sådan var det også, da Heinrich Schultz var formand.

- 50.000 kilometer på landevejen om året var ikke unormalt. Værst var det dog, når det regnede, eller det var tåget, fortæller Heinrich Schultz med et smil.

- Ja, eller når det sidste tog var kørt, supplerer Jon Hardon Hansen, der bor på Sild.

Men begge er hurtigt enige om, at de positive ting opvejer strabadserne.

- Mødeaktiviteterne hører med til det. Sådan har det altid været. Men man får også meget for det. Man møder mange spændende mennesker - og det på en lidt anden måde. For det er noget andet at sidde til møde med højtstående politikere eller at spise middag sammen. Jeg glemmer aldrig

Dronningens besøg her i Sydslesvig. Det var en stor ære at møde hende. Den slags kan man komme ud for som formand for SSF, siger Jon Hardon Hansen, og tilføjer, at det ikke kun gælder offentlige personligheder. Som SSF-formand møder man også mange engagerede mennesker i mindretallets rækker.

Et udsagn Heinrich Schultz kan nikke genkendende til. De to har mange røverhistorier at dele ud af.

- Jeg husker, at jeg en gang til et sendemandsmøde skulle give en øl til én, fordi han spiste et glas, fortæller Heinrich Schultz med et glimt i øjet.

HISTORISKE BEGIVENHEDER

Formandskabet i SSF indebærer også, at man er med til historiske begivenheder. Det er både taler som

Heinrich Schultz' på Dybbøl Banke i 1995, og Dronningens besøg i Sydslesvig i 2019 eksempler på.

Men formandskabet indebærer også, at man er med til at træffe historiske beslutninger.

- Jeg tænker for eksempel på muligheden for at kunne få dansk statsborgerskab som sydslesviger eller udnævnelsen af Danevirke som UNE-SCO verdensarv.

Det betyder meget, og jeg håber inderligt, at det fredelige samliv i grænselandet også bliver udnævnt, siger Jon Hardon Hansen.

FØLGER MED I UDVIKLINGEN

De to tidligere formænd har ikke lagt mindretallet og SSF fra sig. De følger stadig med i udviklingen, og der er

særligt et emne, der optager dem.

- Det er jo lidt den evige historie - samarbejdet blandt organisationerne i mindretallet. Jeg må indrømme, at jeg dengang som formand for Samrådet tit følte mig til grin, og jeg vil ønske mig, at strukturdebatten for guds skyld endelig finder en lykkelige afslutning, lyder det fra Heinrich Schultz, der dermed peger på den aktuelle i mindretallet.

Jon Hardon Hansen er enig.

- Jeg håber, at debatten på et tidspunkt fører til, at mindretallet med demokratisk legitimitet kan tale med én stemme - at der er konsensus om, hvem der repræsenterer os udadtil, siger Jon Hardon Hansen og tilføjer, at han foruden det strukturelle også har et andet ønske til det danske mindretal.

- Jeg ønsker mig, at vi også om 100 år er et genkendeligt dansk mindretal.

Jeg kan acceptere, at nogle har en både-og-identitet.

- Men jeg spørger mig også, om vi på den måde kan sikre mindretallets fremtid.

- Jeg mener, at vi skal holde fast i en national dansk identitet, frem for en dansk-tysk regional identitet, lyder det fra SSFs tidligere formand Jon Hardon Hansen, der afslutter interviewet med at ønske SSF, medlemmerne, de ansatte og alle med tilknytning til mindretallets kulturelle hovedorganisation stort tillykke.

ram

De to tidligere formænd – Heinrich Schultz t.v. og Jon Hardon Hansen t.h. - har ikke lagt mindretallet og SSF fra sig.

Kulturkamp i 100 år

Kun få kulturforeninger har holdt fanen så højt og i så mange år som SSF – Sydslesvigsk Forening.

I udgør en hjørnesteen i den kulturkamp, der blev så vigtig efter grænsedragningen i 1920.

I har arbejdet for fællesskab, sprog og kultur såvel i de store byer, Flensborg, Slesvig og Husum, som i den mindste lokalforening og det yderste forsamlingshus.

I bedste Grundtvig-tradition har I skabt fællesskab, interesse og samtale, ikke kun om dansk sprog og kultur, men også om dagens brændende emner i det flertalssamfund, I er en del af.

I er aldrig jer selv nok, og I råder over en stor og fin kapital af hundreder af ildsjæle, som laver alt, fra kaffen til møderne, rengøringen i forsamlingshuset, til planlægning af foredrag, teater, kunststillinger og musik.

Og som aktive deltagere i debatter i Sydslesvig og i Danmark.

I rækker gerne hånden ud til samarbejde.

I er et fyrtårn for mange andre mindretal.

I har vist, at det er muligt at sikre ligeværdige forhold for mindretallet, nogle gange i kamp og nogle gange i dialog.

Tak for frugtbart samarbejde og tillykke med jeres store resultater i jeres første 100 år. Bedste hilsner.

Christian Juhl,
formand for
Sydslesvigudvalget

Christian Juhl, formand for Sydslesvigudvalget.

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Tom Petersen, forretningsfører i Dansk Sundhedstjeneste for Sydslesvig.

Støtte dansk sprog og kultur

Et stort tillykke til Sydslesvigsk Forening med de 100 år ønsker Dansk Sundhedstjeneste. Teater, jazz, klassisk musik, museum, forsamlingshuse, kulturhuse, årsmøder, internationalt samarbejde, lejrs-kole etc. Listen over SSFs aktiviteter er alenlang og en stærk markering af foreningens formål, som det kan sammenfattes efter formuleringen i vedtægten – at støtte dansk sprog og kultur i Sydslesvig. SSF har i alle årene vist sin betydning for det danske i Sydslesvig og er en central eksponent for den levende danskhed på en internationaliseret klode og er et fast ståsted for alle, som bekender sig til det danske i denne del af verden. SSF er et godt eksempel på, at en folkelig organisation skal fungere på alle planer og en hel grundlæggende forudsætning for foreningens virke er selvsagt den store indsats fra græs-

rødderne, som fortsat står stærkt i det danske landskab i Sydslesvig. Men også alle andre, der gennem valg til tillidsposter i foreningen eller arbejde er med til at virkeliggøre foreningens formål er en uundværlig del af SSF. Sundhedstjenesten har i de år, som den har eksisteret, kunnet glæde sig over et godt og tæt samarbejde på alle niveauer i SSFs store organisation og glæder sig til endnu 100 års gensidig nytte og gavn. Tillykke til alle i SSF – græsrodder, aktive, brugere, medarbejdere og alle andre, som bidrager til og drager nytte af foreningens mangfoldige aktiviteter.

Tom Petersen,
forretningsfører,
Dansk Sundhedstjeneste
for Sydslesvig

Flemming Meyer, SSWs landsformand.

Det har ikke været lette 100 år

Hermed vil jeg på egne og på SSWs vegne ønske SSF rigtig hjertelig tillykke med jubilæet. 100 år. Godt gået. Det har ikke været lette 100 år. Mindretallet og vort fællesskab har flere gange været hårdt presset. Men vi er hidtil altid kommet ud af kriserne. Og gennem årene har rammebetingelserne for mindretallet forandret sig gevaldigt. Ting, vi før i tiden bare drømte om, er i dag blevet til en selvfølge. Vores fælles indsats har båret frugt. Ud over det har vi været med til at udvikle grænseregionen, så den på mange områder er forbilledlig i mindretalsspørgsmål. Men vi skal være klar over, at forandrede rammebetingelser kræver nye svar og tiltag. Tag f.eks. kontakten til Danmark. Med fadderskabsarbejdet havde vi før i tiden et instrument, der skabte forbindelse til Danmark ned i de små led. I dag skal der flere ting til. Disse kontakter er stadig utroligt vigtige og givtige, så vi har en opgave her. Vi må aldrig slække på fællesskabet

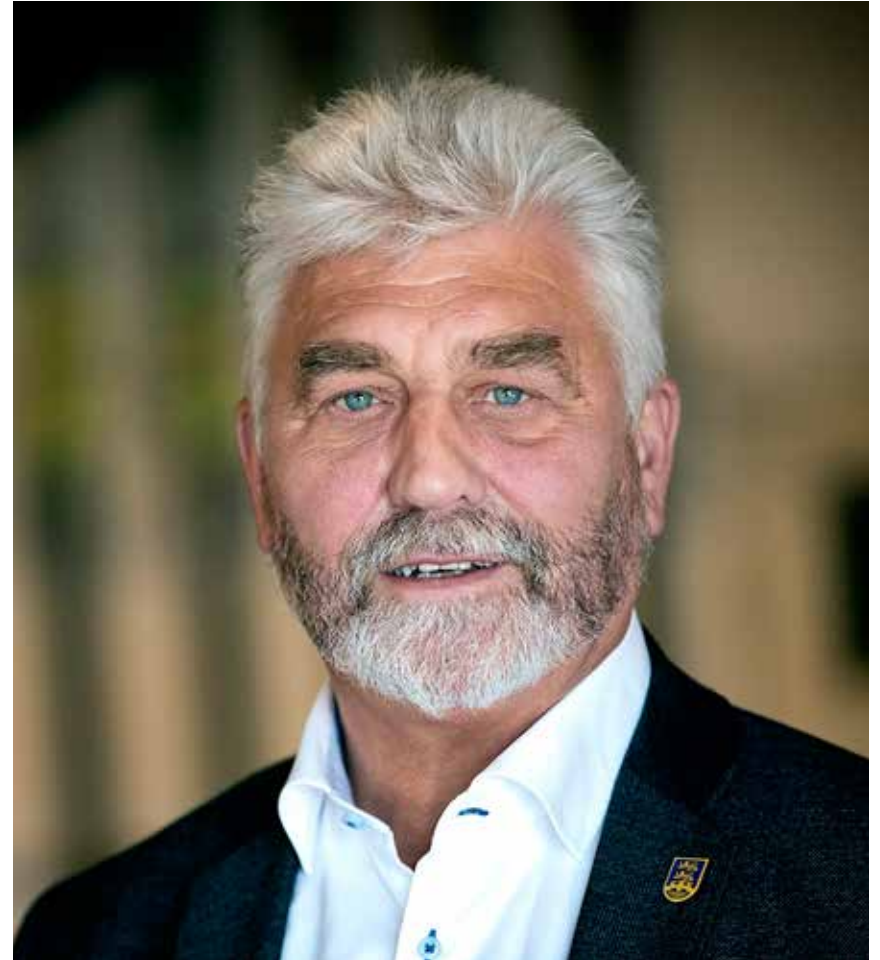
med Danmark. Og netop SSF spiller en afgørende rolle for mindretallet, også når det drejer sig om kontakten til Danmark. Kontakten til Folketinget og regeringen kører jo gennem Sydslesvigudvalget og Sydslesvigloven i faste og gode rammer, men her har den sidste tid igen vist, hvor vigtigt det er, at vi konstant også selv er synlige. Ydre omstændigheder er skyld i, at hverken markeringen af folkeafstemningen, årsmøderne eller SSFs jubilæum finder sted på planlagt måde, hvilket er mere end ærgerligt. Men vi er jo kreative, og jeg har set mange alternative tiltag. Sådan skal det være. Vi skal altid søge og finde løsninger, når problemer opstår. Og det kan vi bedst i fællesskab. Det er vi gode til, men vi kan altid blive endnu bedre. Tillykke med jubilæet.

Flemming Meyer,
landsformand for SSW,
medlem af landdagen

Agere selvstændigt - og gerne i fællesskab

Tillykke med fødselsdagen. Vi ville gerne have fejret den sammen med jer fra Sydslesvigsk Forening. Og vores egen fødselsdag ligeledes. For det er jo ikke tilfældigt, at både det danske og det tyske mindretal i 2020 fejrer 100 års fødselsdag. Grænseflytningen på baggrund af folkeafstemningerne er blevet en succeshistorie. Også den kan vi med rette fejre. Selvfølgelig er vores historie ikke den samme. Vi bruger således både kræfter og penge på at beskæftige os med det tyske mindretals mørke historie i årene op til 1945. Fælles er vi om Bonn-København erklæringerne, der har været en vigtig ramme omkring den mindretalsordning, der i dag med rette er omdrejningspunktet for en fælles dansk-tysk ansøgning til UNESCO om anerkendelse som immateriel kulturarv. Det er mindretallene selv, der har været de drivende kræfter i denne proces. Det er vigtigt. For har vi lært noget i de sidste 100 år, så er det, at vi skal agere selvstændigt – og gerne i fællesskab... også i de næste 100 år.

Hinrich Jürgensen,
formand,
Bund Deutscher Nordschleswiger

Hinrich Jürgensen, formand for BDN.

Jens Andresen, formand for Grænseforeningen.

(Foto: Niels Åge Skovbo)

Hjerteligt tillykke

På 100-årsdagen ønskes Sydslesvigsk Forening hjerteligt tillykke af Grænseforeningen. I 100 år har vore foreninger eksisteret side om side. Sydslesvigsk Forening som én af de bærende organisationer, om ikke den bærende for det danske mindretal, - og Grænseforeningen som støtteorganisation for danskheden i grænselandet, og dermed især for mindretallet i Sydslesvig. Hvor opbakningen til Grænseforeningen vel straks efter genforeningen var meget intens i brede kredse af den danske befolkning, må man sige, at de første 25 år for det danske mindretal og dermed især for SSF var vanskelige år. Flertalsbefolkningen var ikke venligt indstillede over for mindretallet, som dog var den helt naturlige konsekvens af folkeafstemningen forud for genforeningen.

Siden 2. verdenskrigs afslutning og især efter København-Bonn erklæringerne i 1955 bedredes forholdet til flertalsbefolkningen for mindretallet om end dog meget trent i starten. Samarbejdet med Sydslesvigsk Forening og Grænseforeningen har, som Grænseforeningens nyligt udkomne jubilæumsbog beretter, altid haft højeste prioritet igennem alle årene for såvel vore lokalforeninger som for Grænseforeningen på landsplan, og historien beretter om mange succeser for dette samarbejde. Jeg synes, at det på sådan en jubilæumsdag må være på sin plads at fremhæve den betydning, som SSFs virke har haft for mindretallet ved at sikre de mange danske kulturelle tilbud til mindretallets medlemmer, hvilket i den sidste ende er baggrunden for den status, som det danske

mindretal nyder i Sydslesvig i dag. Det er ikke kommet af sig selv, og har kostet standhaftighed og vilje, og dermed kræfter og midler. Men hvor er det flot, at man nu 100 år efter genforeningen kan sige, at der syd for den dansk-tyske landegrænse findes et dansk mindretal med et medlemstal, der svarer til en dansk gennemsnitskommunes antal indbyggere (altså 50.000), og disse medlemmer har mulighed for at leve en meget dansk præget hverdag. Det er ikke mindst Sydslesvigsk Forenings fortjeneste. Nok en gang tillykke med de 100 år.

Jens Andresen,
formand for
Grænseforeningen

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Henrik Dam Kristensen, formand for Folketinget

(Foto: Folketinget)

Joy Mogensen, kulturminister & kirkeminister.

(Foto: Kristian Brasen)

I bygger bro

Sydslesvigsk Forening er rammen om de ca. 50.000 dansksindede liv og hverdag i Tyskland.

Dansk sprog og kultur knytter jer sammen i egne børnehaver, skoler, biblioteker og foreninger. I er sikret rettigheder til at bevare jeres identitet og historie gennem en fremsynet politisk aftale, som den danske og vesttyske regering indgik i 1955.

Vores verden bliver stadig mere international. Men man tager fejl, hvis man ikke forstår, hvor vigtigt det nære er. Man bliver rodløs, hvis man ikke ved, hvor man kommer fra.

SSF gør et kæmpe arbejde for at holde danskheden i live syd for grænsen. Men jeres betydning rækker videre. Med et ben i hvert land bygger I bro mellem Danmark og Tyskland. Ja, I gør Danmark større.

Jeg har stor respekt for jeres engagement. Det skal I have tak for.

Jeg har deltaget i mange årsmøder i Flensborg og mærket jeres stærke følelser for den danske

sag. I Folketinget er der fortsat fuld opbakning til at støtte jeres blomstrende foreningsliv. Niels Neergaards berømte ord om, at Danmark ikke vil glemme dem, der forblev på den tyske side ved afstemningerne for 100 år siden, gælder stadig. Jeg ønsker SSF medgang og fremdrift de næste 100 år.

Henrik Dam Kristensen,
formand for Folketinget

Meget at se tilbage på

Uden Sydslesvigsk Forening havde der nok ikke været et så levedygtigt og mangfoldigt dansk mindretal i Sydslesvig i dag. Det kan I godt være stolte over, og jeg sender jer mine varmeste lykønskninger på jeres runde dag. I har meget at se tilbage på, og meget at se frem til.

Jeg havde selv glædet mig meget til at deltage i fødselsdagsfesten i forbindelse med de danske årsmøder, men som bekendt kom der en virus i vejen. Jeg ser derfor allerede nu frem til at deltage, når I fylder 101 til næste år, og til at besøge jer i Sydslesvig på den anden side af sommerferien.

Sydslesvigsk Forening spillede en afgørende rolle, da mindretallet skulle finde sine egne ben efter det, der for mange dansksindede var et bittert nederlag i 1920. Nok lovede statsminister Neergaard på Dybbøl Banke, at I ikke skulle blive glemt. Men det var jer selv, der fik etableret en professionel og vidtforgrenet organisation med forsamlingshuse i hele landsde-

len, en bred vifte af kulturelle tilbud og et flot Dansk Generalsekretariat på Flensborghus. I kæmpede for retten til at bekende sig til det danske sprog og den danske kultur - også da det ikke var omkostningsfrit at skilte med sin nationalitet i grænselandet. Det aftvinger respekt.

I 2020 er situationen en anden, og mange af os kan nok godt blive enige om, at vi har verdens bedste grænse og et grænseland, der er en international rollemodel. Den glædelige udvikling fra fjendskab til venskab har Sydslesvigsk Forening en stor andel af æren for. I har aktivt medvirket til, at mindretallet ikke er blevet et lukket parallelsamfund, men et åbent og engageret fællesskab, der bindes sammen af kærligheden til dansk sprog og kultur og til grænselandet.

Endnu en gang et stort tillykke med de 100 år."

Joy Mogensen,
Kulturminister & Kirkeminister

Christian Jürgensen, formand for Det sydslesvigske Samråd og Dansk Centralbibliotek for Sydslesvig.

Tillykke til alle i SSF

SSF og Dansk Centralbibliotek har en fælles fortid, og vi vil fra biblioteket glæde os til en fælles fremtid.

Vi sender de bedste ønsker for de næste 100 år og ser frem til en spændende udvikling, hvor opgaverne for mindretallet er i fokus. Så vi kan også ønske god arbejdslyst og se tilbage på mange år med rigtigt spændende samarbejde og koordinering.

SSF er en stor og mangfoldig forening med mange områder - lige som i øvrigt biblioteket er mere end et folkebibliotek. Sådan er udviklingen, og på det seneste har SSF og biblioteket sammen med øvrige organisationer og med støtte fra Sydslesvigudvalget etableret en portal med tilbud i Sydslesvig.

Det var ikke en ny tanke, for SSF har i mange år arrangeret en stand på rejsemesser i Danmark, hvor man fortalte om mindretallet og Sydslesvig, lige som SSF er med på Historiske Dage i

København og arrangerer Kulturmaten på Christiansborg.

Vi sender hvert år bogbusser til årsmøderne, så i år må vi sende ønsket om at kunne gøre dette i mange år fremover, så det danske arbejde fortsætter i en eller anden form. Endnu en gang tillykke og god arbejdslyst til SSF med at finde frem til fremtidens form.

Christian Jürgensen,
formand,
Det sydslesvigske Samråd,
og Dansk Centralbibliotek
for Sydslesvig

Æres hvem æres bør

Artiklen "Fejres i medieme" på sidste uges KONTAKT er ikke en gengivelse af en pressemeddelelse, som det står angivet i artiklen, men en gengivelse af en artikel/interview med René Rasmussen, som min kollega Alexander Leicht Rygaard har skrevet til Grænseforeningens nyhedsseite på www.graenseforeningen.dk.

Rigtig god sommer og hjerteligt tillykke til SSF med de 100 år! Venlige hilsener.

Anna-Lise Bjerager
Kommunikationschef,
redaktør af magasinet Grænsen

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Beeindruckend und nicht immer einfach

Der Sydslesvigsk Forening kann heute auf einhundert Jahre erfolgreicher Arbeit für die dänische Minderheit in Deutschland zurückblicken.

Dies ist eine beeindruckend lange Zeit. Die eigene kulturelle Identität aufrechtzuerhalten und gleichzeitig ein gedeihliches Miteinander mit der Mehrheitsbevölkerung zu pflegen war für die Angehörigen der dänischen Minderheit und damit auch für den SSF nicht immer einfach.

Die Entwicklungen nach dem Zweiten Weltkrieg haben aber glücklicherweise dazu geführt, dass das Zusammenleben der Menschen im deutsch-dänischen Grenzgebiet heute selbstverständlicher und partnerschaftlicher ist als jemals zuvor in den vergangenen hundert Jahren.

Hieran hat auch der SSF großen Anteil.

Die Bedeutung des Miteinanders ist gerade im aktuellen Pandemiegeschehen wieder sichtbar geworden.

Allen Mitgliedern des SSF und insbesondere allen im SSF ehrenamtlich Tätigen gebührt mein aufrichtiger Dank und meine Hochachtung für das Geleistete.

Ich gratuliere Ihnen allen ganz herzlich zum Jubiläum!

*Prof. Dr. Bernd Fabritius,
Beauftragter der Bundesregierung
für Aussiedlerfragen
und nationale Minderheiten*

Prof. Dr. Bernd Fabritius, Beauftragter der Bundesregierung für Aussiedlerfragen und nationale Minderheiten.

Johannes Callsen Mdl, Beauftragter des schleswig-holsteinischen Ministerpräsidenten in Angelegenheiten nationaler Minderheiten und Volksgruppen, Grenzlandarbeit und Niederdeutsch (Foto: Staatskanzlei)

Botschafter für dänische Sprache und Kultur

Zum 100. Geburtstag vom Sydslesvigsk Forening gratuliere ich herzlich. Der Kulturträger der dänischen Minderheit in Schleswig-Holstein leistet mit seiner Arbeit einen wichtigen Beitrag zur einzigartigen kulturellen und sprachlichen Vielfalt unseres Landes. Mit den von ihm organisierten Konzerten, Ausstellungen, Theater- und Tanzgastspielen, die auch für die Mehrheitsbevölkerung offen sind, prägt er die kulturelle Landschaft im Landesteil Schleswig und ist ein Botschafter für die dänische Sprache und Kultur.

Gleichzeitig vertritt der SSF selbstbewusst die Interessen der dänischen Minderheit gegenüber den Regierungen im Land, im Bund, in Dänemark

und auf der europäischen Ebene. Er ist ein wichtiger Partner für die Kooperation der Minderheiten und für mich als Minderheitenbeauftragten des Ministerpräsidenten. Dafür danke ich. Und ich freue mich auf die vertrauensvolle Zusammenarbeit in den nächsten Jahren.“

*Johannes Callsen Mdl,
Beauftragter des Ministerpräsidenten
in Angelegenheiten nationaler
Minderheiten und Volksgruppen,
Grenzlandarbeit und Niederdeutsch*

Kan næppe undværes

For 100 år siden, efter grænsedragningen i 1920 og det danske mindretals opståen, blev Sydslesvigsk Forening SSF grundlagt som mindretallets kulturelle organisation og talerør, dengang som Den slesvigsk Forening.

Foreningens formål: At bevare og forsvare dansk kultur som den identitetsgivende forening for alle dansksindede i Sydslesvig.

Efter Anden Verdenskrig og København-Bonn erklæringerne blev SSF en af de mest betydningsfulde organisationer, når det gjaldt - og gælder - indsatsen for vores fælles forsoning i grænseregionen. SSF har præget og præger den dag i dag offentlighedens billede af det danske mindretal. Foreningens kulturaktiviteter

og -tilbud benyttes af langt flere end kun mindretallets egne medlemmer.

2020 er et helt specielt jubilæumsår for os alle i regionen, som vi oprindeligt ville have fejret med adskillige arrangementer på begge sider af grænsen.

Corona-pandemien har sat en stopper for samtlige aktiviteter, og grænsen blev endda lukket i hele tre måneder. En situation, som for mange af os (næsten) ikke kunne bære.

Også SSFs eget jubilæum kan af samme grund ikke fejres på behørig og fortjent vis.

Sydslesvigsk Forening er en institution, som vi næppe kan undvære her i Flensburg. Jeg siger tillykke med de 100 år og mange tak til alle aktive, lønnede og

ulønnede, for deres store indsats og engagement. Jeg ønsker foreningen og dens mange medlemmer alt godt for fremtiden.

*Simone Lange,
overborgmester
i Flensburg*

*Simone Lange, Flensburgs
overborgmester. (Foto: Remmer)*

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Klaus Schlie, Præsident des Schleswig-Holsteinischen Landtages.

(Foto: Landtag)

Dank und Gratulation

In diesem Jahr gedenken Dänen und Deutsche gemeinsam der Volksabstimmung von 1920. Dieses Ereignis vor 100 Jahren ist vor allem auch Ihre „Geburtsstunde“:
Die dänischen Südschleswiger mussten sich angesichts der neuen deutsch-dänischen Grenzziehung als nationale Minderheit zusammenfinden. Trotz der zahlreichen Widrigkeiten und auch Existenzbedrohungen, etwa während der NS-Zeit, haben Sie dabei stets solidarisch zusammengestanden, demokratische Werte hochgehalten und an Ihrer nationalen Gesinnung festgehalten. Heute sind Sie ein entscheidender

Träger des weltoffenen und zugleich bodenständigen, des kulturell vielfältigen und des traditionsverbundenen Landes Schleswig-Holstein. Sie haben Brücken gebaut innerhalb unseres Landes und über seine Grenzen hinweg. Dafür möchte ich Ihnen danken und Ihnen im Namen der Abgeordneten des Schleswig-Holsteinischen Landtages sehr herzlich zum „Hundertsten“ gratulieren. Tillykke!

*Klaus Schlie
Præsident des Schleswig-Holsteinischen Landtages*

Ein Verein von herausragender Bedeutung

Der Sydslesvigsk Forening – die zentrale Organisation unserer dänischen Minderheit in Schleswig-Holstein – wird 100 Jahre alt. Dem Verein und allen Mitgliedern gratuliere ich sehr herzlich zu diesem besonderen Jubiläum!
Seit seiner Gründung ist der SSF ein wichtiger Treffpunkt für Angehörige der Minderheit und ein Ort, an dem die dänische Kultur in Schleswig-Holstein gepflegt wird. Für den Erhalt unserer kulturellen und sprachlichen Vielfalt im Land hat der Verein deshalb bis heute eine herausragende Bedeutung.
Auch das 100-jährige Jubiläum des

SSF steht leider, wie so viele Veranstaltungen im Freundschaftsjahr 2020, im Zeichen der Corona-Pandemie. In diesem besonderen Jahr nicht ausgiebig feiern zu können, ist höchst bedauerlich.
Dass wir gleichwohl an besondere Ereignisse erinnern, wie die Gründung des SSF, ist dennoch sehr wichtig. Ihnen allen viel Gesundheit, und ich würde mich freuen, Sie bei einer Årsmøde bald auch wieder persönlich begrüßen zu dürfen!

*Daniel Günther,
Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein*

Daniel Günther, Ministerpräsident des Landes Schleswig-Holstein.

(Foto: Frank Peter)

Karin Prien, Ministerin für Bildung, Wissenschaft und Kultur des Landes Schleswig-Holstein.

(Foto: Frank Peter)

Kulturaustausch Quelle der guten Beziehungen

Tillykke med fødselsdagen – herzlichen Glückwunsch zum Geburtstag!
Seit 100 Jahren vertreten Sie als kulturelle Hauptorganisation die Dänische Minderheit in Schleswig-Holstein. 1920 begann mit der deutsch-dänischen Volksabstimmung eine Erfolgsgeschichte, von der wir alle noch heute profitieren. Minderheiten und Mehrheiten leben bei uns in einer vielfältigen und inspirierenden Gemeinschaft.
Das ist auch ein Verdienst der Kulturschaffenden diesseits und jenseits der Grenze. Denn der Kulturaustausch ist die Quelle unserer guten deutsch-dänischen Beziehungen. Dauerhaft und beständig kommen kreative Dänen und Deutsche als gute Nachbarinnen

und Nachbarn zusammen – zum Austausch und zum Dialog, zum gemeinsamen Arbeiten, Ausstellen und Aufführen. Der Sydslesvigsk Forening hat als Kulturträger der dänischen Minderheit großen Anteil daran, Schleswig-Holstein als Land der kulturellen und sprachlichen Vielfalt zu profilieren. Dafür danke ich Ihnen von Herzen und wünsche Ihnen für die Zukunft alles Gute.
Herzliche Grüße,

*Karin Prien,
Ministerin für Bildung,
Wissenschaft und Kultur
des Landes Schleswig-Holstein*

SYDSLESVIGSK FORENING 100 ÅR

Fornem dansk kulturformidling

Dansk Skoleforening vil gerne ønske Sydslesvigsk Forening hjerteligt tillykke med 100-års fødselsdagen. Tillykke med 100 år med fornemt dansk kulturformidling i Sydslesvig.

For 100 år siden blev det hurtigt klart for de efterladte syd for den nye grænse, at mindretallet på lang sigt havde brug for mere end danske skoler og kirker og en avis, hvis det skulle overleve. Derfor blev SSF grundlagt, og dengang, lige som i dag, er det de frivillige ildsjæle med deres hjerteblood, deres energi og engagement, der sikrer et blomstrende folkeligt foreningsliv for os alle her i Sydslesvig. Kulturarrangementerne i forsamlingshusene og på utroligt mange af vores skoler er med til at opretholde og udvikle den kulturelle og sociale sammenhængskraft i mindretallet. Stor tak for det!

Dansk Skoleforening og SSF arbejder godt og tillidsfuldt sammen på mange forskellige områder og har i fællesskab opnået mange positive resultater for hele mindretallet.

Dansk Skoleforening er glade for de gode relationer, der gennemsyrrer de to foreninger. For det betyder, at vi hjælper hinanden, organiserer sammen og udvikler ideer.

At I på Samrådets vegne også varetager nogle politiske funktioner udadtil, skal I også have stor tak for.

Tiderne skifter, og samfundet har forandret sig kraftigt i de seneste mange år, men ligegyldig i hvilken form, så er der fortsat også i dag, 100 år senere, fortsat brug for den store danske kulturforening herhjemme i Sydslesvig.

Derfor endnu engang en stor tak og tillykke!

Vi ser frem til et fortsat godt og tillidsfuldt samarbejde for vores danske kultur her i landsdelen.

Udo Jessen,
formand,
Dansk Skoleforening
for Sydslesvig

Udo Jessen, formand for Dansk Skoleforening for Sydslesvig.

Kirstin Asmussen, formand for Sydslesvigs danske Ungdomsforeninger.

Fælles DNA

Tillykke med fødselsdagen SSF! SdU ønsker sin storebror tillykke med dagen. SdUs storebror er du, fordi du er nogle år ældre, og fordi vores fælles DNA består i at drive folkeligt dansk virke og fremme det. Hver på sin måde.

Og på trods af, at vi er søskende, så er det da bemærkelsesværdigt, at vi to er dem, der i alle årene har haft så meget til fælles og alligevel skændtes mindst. Vi har det endda så godt med hinanden, at vi for nogle år tilbage er flyttet sammen, og forholdet er til stadighed upåklageligt.

En del af tiden fungerede du som familiens overhoved. Men da vi andre alligevel gjorde, som det passede os bedst, opgav du i 1971 dette hverv.

Trods alt ved vi, at du som den, der tegner kulturen, er den der "handler" med det, der er humlen for os alle. Uden dig var vi andre ikke her i dag. Der er nok noget om, at du samtidig er garant og markør for det danske fællesskab i Sydslesvig.

Det gør du rigtig godt, og derfor er dette en god lejlighed til også at sige sig dig en stor tak for det!

Vi glæder os til mange år endnu! Endnu engang: Tillykke med dagen!

Kirstin Asmussen,
formand,
Sydslesvigs danske
Ungdomsforeninger

OG LIDT FRA HVERDAGEN

KONTAKTs sommerpause

Sidste KONTAKT inden ferien udkommer torsdag den 2. juli. Første KONTAKT efter ferien udkommer torsdag den 6. august. Har man stof, der absolut skal med inden ferien, skal redaktionen gerne have det senest 29. juni. Stof, der skal med i første udgave efter ferien, skal den gerne have senest 3. august. Aktivitetsniveauet er jo stadig lavt rundt omkring, men har man arrangementer, der skal med i »Ugen, der kommer«, vil jette@syfo.de gerne have det at vide, så hun igen kan strikke en oversigt sammen til KONTAKT.

KONTAKT

Udgiver: Flensborg Avis.
Ansv. chefred. Jørgen Møllekær

Redaktion: Rasmus Meyer,
Bernd Engelbrecht

Dansk Generalsekretariat,
Nørregade/Norderstr. 76
24939 Flensborg
Telefon 0461/14408 120 eller
14408 122

Internet: www.syfo.de
e-mail: info@syfo.de

Udkommer hver torsdag.
Bezugspreis ist im
Mitgliedsbeitrag enthalten.

GUDSTJENESTER

3. s. e. trin., 28. juni, Luk. 15, 11-32

Arnæs	11.30	Schmidt
Bredsted	9.30	Dahlin
FL Ansgar Kirke	10	M. Jørgensen, musikandagt
FL Helligåndskirken	10	H. Jørgensen "altergang"
FL Sct. Hans	11	Egeris
FL Sct. Jørgen	9.30	Egeris
FL Sporskitte	10	Hougesen
Frederiksstad	11	Heide-Jørgensen
Lyksborg	10	Fønsbo
Læk	11	Dahlin
Tarp	19	Mortensen
Tønning	11	T. Jørgensen
Valsbølhus	12	Strelow
Vesterland/ Skt. Niels	10.30	dansk/tysk

Hovedstyrelsen mødes

SSFs hovedstyrelse er indkaldt til møde tirsdag den 30. juni kl. 18.30 på Flensborghus i Store Sal. Gæster, medlemmer og ansatte placeres i Lille Sal, hvor der vil være videotransmission fra mødet (corona-retningslinjer). Mødet indledes med at markere SSFs 100 års jubilæum med lidt godt til ganen. I den forbindelse præsenteres årsmødeplakaten 2020. Dernæst holder forskningsleder Mogens Rostgaard Nissen et kort foredrag om SSFs jubilæumsbog, der udkommer til efteråret.

Dagsorden:

1. Spørgetid for medlemmer af foreningen, jvf. vedtægternes § 12, stk. 8.
2. Mødet åbnes – beslutningsdygtighed § 4 stk. 4.
3. Valg af dirigent.
4. Godkendelse af protokol fra den 19. maj 2020.

5. Fastlæggelse af den endelige dagsorden.
6. Formandens beretning.
7. Nyt fra SSFs udvalg.
8. Forvaltningschefernes rapport om effektivisering- og organisationsmuligheder ved Kirsten Vognsen Weiss og Jens A. Christiansen. Bilag uddeles på mødet. Rapporten findes på SSFs hjemmeside. - Orientering og drøftelse.
9. Flensborg Avis-projekt KomMit ved Rasmus Meyer. - Orientering og drøftelse.
10. SSFs 100-års jubilæum i juni og markeringen til efteråret.
11. Eventuelt.
12. Lukket møde. Der serveres et jubilæumstrakte-ment. For at sikre overholdelse af gældende corona-retningslinjer bedes alle til- eller afmelde sig hos Wera Gallagher pr. e-mail wera@syfo.de eller på tlf. 0461 14408-119 senest den 26. juni.

Mindretallet stadig en god forretning

Kan du huske analysen om Sydslesvigs bidrag til Danmark? Altså analysen af, hvad Danmark får for pengene - det vil sige for det årlige tilskud på omkring en halv milliard kroner.

SSF bliver stadig tit spurgt, hvad der kommer retur. Derfor har foreningen lagt analysen, der blev lavet i 2017, ud på sin hjemmeside. Selv om støtten til mindretallet ikke skal handle om kolde tal, giver analysen dog gode argumenter, når nogle

**SYDSLESVIGS
BIDRAG TIL
DANMARK**

alligevel vil diskutere kroner og øre. For analysen fastslår, at støtten til mindretallet er en god forretning. Læs den på syfo.de under "Om SSF", "Dokumenter", "Aktuelle" - helt for

neden under "Mindretalspolitiske dokumenter".

Eller:
https://syfo.de/fileadmin/user_upload/om-ssf/dokumenter/Diverse/Vaer-dirapport_2017.pdf

**UGEN
DER KOMMER**

26. SSF Husum amt: SSFs 100 års fødselsdagsfest på **Mikkelberg** kl. 19.30
- SSF Gottorp amt: SSFs 100 års fødselsdagsfest på **Slesvighus** kl. 19.30
- SSF Ejdersted amt: SSFs 100 års fødselsdagsfest i **Skipperhusets** gård kl. 17-18
29. SSF-distrikt Medelby/ Vesby og VUF: Feriekursus på **Medelby** Danske Skole 29.6.-3.7.
30. SSF: Hovedstyrelsesmøde på Flensborghus kl. 18.30
1. Valsbøl Pastorat: Sommer-onsdagskomsammen i haven ved **Valsbølhus** kl. 15-17
2. SSF-distrikt **Hatlund/Langballe**: Online-danskkursus med Walter Paulsen kl. 10-11